

Minnesanteckningar från möte om praktiska DDK-frågor

28 januari 2010

Regionbibliotek Stockholm, Odengatan 63, Stockholm

Närvarande:

Harriet Aagaard, Stockholms stadsbibliotek

Marianne Andersson, Nordiska Afrikainstitutet

Ingrid Berg, KB

Pia Bodå, Uppsala universitetsbibliotek

Martin Borg, Högskolan i Borås, Bibliotek och läranderesurser

Christina Demel, Linköpings universitetsbibliotek

Annika Eriksson, Vitterhetsakademiens bibliotek

Maria Gullberg, Malmö högskola

Jan Gustafsson, Lunds universitetsbibliotek

Bodil Gustavsson (ordförande), Stockholms universitetsbibliotek och Örebro universitetsbibliotek,

Lena Hagberg, Stockholms stadsbibliotek

Susanne Haglund, Statens musikbibliotek

Marie Hoen, Lunds universitetsbibliotek

Eva-Lisa Holm Granath, Linköpings universitetsbibliotek

Hans Larsson, Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek

Kristina Lindberg, Riksdagsbiblioteket

Katarina Lenárd Hedin, Högskolan i Gävle, biblioteket

Pia Leth, KB (antecknade)

Viveka Norström Hallberg, KB

Elisabeth Näverå, Högskolan Västs bibliotek

Diana Odnert, Polishögskolans bibliotek

Vivika Sjöstedt, Universitetsbiblioteket, Linnéuniversitetet

Helene Stenman, Umeå universitetsbibliotek

Anna Stockman, Blekinge Tekniska Högskola, biblioteket

Magdalena Svanberg, KB (antecknade)

Annika Svantesson, Göteborgs universitetsbibliotek

Berit Svensson, Universitetsbiblioteket, Linnéuniversitetet

Kadri Thalström, Riksdagsbiblioteket

Ann Tobin, KB

Gunilla Thunarf Sundkvist, Högskolan i Gävle

Elisabet Viktorsson, Btj

Erika Ågren, Göteborgs stadsbibliotek

Bodil inledde och hälsade alla välkomna till mötet om utbyte av erfarenheter och diskussion kring praktiska frågor vid övergång till Dewey (DDK). Alla rapporterade om situationen vid respektive bibliotek och vilka lösningar man diskuterat. Några av deltagarna var observatörer och hade inte börjat någon diskussion om övergång.

Stockholms universitetsbibliotek

Bodil berättade om Stockholms universitetsbibliotek. Det finns ett huvudbibliotek och 12 filialer. Problemen är störst på huvudbiblioteket, där SAB-uppställningen är uppdelad i två sviter, den tidigare alfabetiska sviten och den nuvarande numerus currens-sviten. Redan tidigare har man minskat antal hylluppställningarna från över 800 till 400, vilket underlättar övergången. Man tänker sig att numerus currenssviten byggs på med DDK, så att till exempel

uppställningen Kc.5 fortsätter med 948.505 (motsvarande i DDK). SAB behålls för ordningsföljden och hyllorna får ämnesrubriker. En hylluppställningsplan har gjorts utifrån konverteringstabellen och *Översikt över DDC*. Lärarhögskolan ska införlivas med universitetsbiblioteket och deras bestånd måste då förgrovas samtidigt som universitetsbibliotekets samling inom pedagogik får bli mer finfördelat så att en bra kompromiss kan uppnås.

Blekinge Tekniska Högskola

Anna berättade från Blekinge Tekniska Högskola. Det finns tre bibliotek, två av dem ska slås ihop. Förhållandevis få böcker, det mesta är elektroniskt. Man gick över redan i januari 2009 till DDK som hylluppställning för all ny litteratur där man enkelt kan hitta en DDK-kod, söktjänsten Classify är då till stor hjälp. Man har redan gjort vissa omklassningar och omflyttningar av vissa områden t.ex. matematik och arkitektur. En diskussion fördes om att ha numerus currens eller inte och man valde att inte ha det. När det gäller svenskt material fortsätter man tills vidare med SAB. Man räknar med att klassa om dessa vid senare tillfälle. Man ska gallra i samlingarna och börja med RFID vilket gör att man bestämt sig för att lägga DDK på hela beståndet, som är på ca 35.000 volymer, i samband med det.

Kungliga biblioteket

Ingrid berättade om KB:s referensbibliotek. Det är den enda delen som berörs då KB har sina samlingar i slutna magasin. I stort sätt kan man ha kvar uppställningen eftersom SAB och DDK har samma indelning, vissa omflyttningar kan bli nödvändiga. Exempel hamnar ortnamnsforskning på historia i DDK och inte på språk. Man tänker sig en blandad uppställning efter DDK och kommer att göra omplaceringar inom avdelningarna.

Linköpings universitetsbibliotek

Eva-Lisa rapporterade från Linköping. Man har allt material i öppna samlingar. Man ser det som viktigt för användarna att de ska kunna browsa samlingarna. Man har ca 500.000 volymer, med en finfördelad SAB-uppställning med över 800 koder. Det finns en deweygrupp som fått i uppdrag att lösa frågan om hylluppställning utifrån ett användarperspektiv. Ledningen vill inte att man lägger ner för mycket resurser på övergången. Diskussionen pågår om hur man ska kunna göra en blandad uppställning användarvänlig - hur man ska kunna leda användarna från katalogen till hyllan. Helst skulle man önska en övergång till DDK för hela biblioteket, men man inser att det inte är realistiskt. En karta över biblioteket fungerar inte så bra när man har en så finfördelad uppställning, även mappning blir svårare då. Eva-Lisa tog upp det pedagogiska problemet med hur användarna ska hitta de Dewey-klassade/Dewey-märkta böckerna om bibliotekets samling inte är fysiskt ordnad efter Deweynummerordning utan efter SAB.

Malmö högskolas bibliotek

Maria från Malmö högskola rapporterade. Det finns fyra bibliotek som från sommaren ska bli tre. Det odontologiska biblioteket har en egen uppställning, de andra har uppställning enligt SAB på öppna hyllor, ca 250.000 böcker. Biblioteket har haft möte med hela personalen kring övergången, alla vill egentligen gå över fullt ut. Under våren ska en konsekvensanalys göras, även av RFID, och därefter ska beslut tas till sommaren.

Stockholms stadsbibliotek

Harriet rapporterade från Stockholms stadsbibliotek. Det finns många bibliotek, däribland Internationella biblioteket med över 120 språk.. Än så länge är frågan på diskussionsstadiet, liksom den är på de flesta folkbibliotek. Den stora frågan är hur man ska få en användarvänlig

uppställning. Att göra om uppställningen är bara möjligt på ett litet bibliotek. Ett mindre bibliotek kan också ha uppställning utifrån kategorier, men det är svårt att få in alla ämnen i kategorier. Det finns 2800 hyllsignum på huvudbiblioteket, de andra biblioteken har färre hylluppställningar. Harriet tror inte på två sviter. SAB och Dewey måste placeras ihop, men svårt blir det och det blir oundvikligen omflyttningar.

Biblioteket vid Högskolan i Gävle

Gunilla berättade om biblioteket vid Högskolan i Gävle. I Gävle finns 80-90.000 böcker. Det finns en arbetsgrupp på tre personer. Idag har man 850 hylluppställningar, som man planerar att minska ner. När mappningslistor mellan SAB och DDK är klara tänker man börja ställa upp enligt DDK redan nu i en blandad uppställning utifrån den befintliga SAB-uppställningen. Inställningen är att pröva sig fram och se hur det blir. Man har gjort studiebesök i Norge. När man minskar ner på hyllsignaturen får böckerna ändras både i LIBRIS och i den egna katalogen. Frågor man vill diskutera är hur man ska göra med skönlitteraturen, barnböcker och parentestillägg typ periodika, som inte finns i DDK på samma sätt. Skyltningen blir viktig. En elektronisk skyltfunktion ska finnas på plats innan man börjar. Se också separat bilaga.

Umeå universitetsbibliotek

Helena rapporterade från Umeå universitetsbibliotek. Det finns en arbetsgrupp på fyra personer. Umeå har 1,4 miljoner volymer. På referenshyllorna har man 200 hylluppställningar, monografihyllorna har färre indelningar. Man tänker sig grova avdelningar plus numerus currens. Man planerar för att påbörja en ny DDK-svit och lämnar det gamla utan åtgärd. DDK-sviten ska placeras i ett nytt utrymme. Arbetsgruppen har gjort bedömningen att det blir förvirrande med DDK hyllsignum som inte kommer i nummerordning. Några konkreta exempel från avdelning E. se ppt.

Lunds universitetsbibliotek

Jan berättade från Lunds universitetsbibliotek. Det finns 31 bibliotek och det är svårt att få dem att gå åt samma håll. De flesta tänker inte göra någonting ännu, medan några redan har DDK. HT-biblioteken (humaniora och teologi) är ett undantag, där tänker man sig en övergång. Men bara inom den delen finns det fem mindre bibliotek med sex olika hylluppställningar. Dessa bibliotek ska slås ihop 2014 och då ska man gå över till DDK. Ommärkningen ska göras på olika sätt, men man tänker ta studentvakter till hjälp för uppmärkningen.

Linnéuniversitetet

Vivika rapporterade från Linnéuniversitetet. Det finns två bibliotek, Växjö med 250.000 volymer och Kalmar med 110.000 volymer. Man tänker sig samma lösning som Umeå; att trycka ihop SAB-uppställningen och börja med en ny DDK-svit. De 2 första åren finns utrymme för en ny Deweyavdelning efter en mindre omflyttning. Man önskar att man kunde gå bakåt till år 2000 med DDK, men det är osäkert om resurser till detta finns. Linnébiblioteket vill börja så fort som hylluppställningslistan är klar. I det arbetet har man jobbat med att matcha alla hylluppställningar mot DDK och sedan har man vänt på dem så att DDK blivit ingången. Ca 900 SAB-uppställningar finns, troligen minskas de något. Man måste vara öppen för ändringar. Vivika tog också upp problemen med skönlitteratur, biografier, barnböcker, noter, musik, lexikon och periodika.

Btj

Elisabet rapporterade från Btj. Btj har ett hyllprojekt med representanter från olika folkbibliotek. Hyllprojektet finns att ta del av på Btjs hemsida. *BTJ:s rygg- och hyllsignaturer* har varit en utgångspunkt. I BURK finns 5 miljoner poster och ett antal av dem har DDK-koder. Btj har ett program som kan ta ut posterna med dewey och jämföra dem mot böcker med SAB-klassning. Btj behöver kunna leverera både DDK, SAB och klartexter till sina kunder.

Göteborgs universitetsbibliotek

Annika rapporterade från Göteborgs universitetsbibliotek. På biblioteket finns en central DDK-grupp med sju personer. Gruppen ska nu börja jobba i arbetsgrupper på de olika biblioteken. Inga beslut har fattats om hur man ska göra ännu. På centralbiblioteket finns 49.000 hyllmeter. Där tänker man börja på nytt med ca 15 hyllsignaturer. Pedagogiska biblioteket som är minst skulle vilja märka om allt. Både Biomedicinska biblioteket och Ekonomiska biblioteket vill ha blandad uppställning. Numerus currens finns på alla bibliotek utom på Pedagogiska biblioteket som har en alfabetisk uppställning. Man har gjort studiebesök på Universitetsbibliotek och Högskolebiblioteket i Oslo och de har inga särskilda hylluppställningar utan ställer böckerna på den fullständiga Deweykoden. I Göteborg tänker man sig något liknande Uppsala och SUB; en gemensam etikett, ämnesord eller DDK-kod, på både gamla SAB-avdelningen och den nya DDK om man väljer att ha en blandad uppställning.

Riksdagsbiblioteket

Kadri och Kristina berättade om Riksdagsbiblioteket. Man har inte ännu fattat beslut om hur uppställningen ska se ut men diskussionen pågår. Man har de senaste fem årens böcker i öppna hyllor. Därefter hamnar det äldsta årets böcker i magasin. När man börjar med DDK kan hela övergången alltså göras på fem år. Kadri betonade att användarperspektivet är viktigt.

Statens musikbibliotek

Susanne berättade från Statens musikbibliotek. Man har slutna magasin och ett mindre referensbibliotek. Det finns en musikgrupp kring DDK, ämnesord och SAB med representanter från flera bibliotek, däribland KB och Btj. Mötet ställde frågan vilka musikbibliotek det finns och vad de tänker göra, detta är något som kanske behöver kartläggas.

Nordiska Afrikainstitutet

Marianne rapporterade från Nordiska Afrikainstitutet. Bibliotekets ämnessektion som tidigare haft SAB-uppställning ändrades fr o m januari 2010 till DDK plus numerus currens. Ämnessektionen är en del av bibliotekets öppna samling (en annan är uppställd utifrån länder och en med skönlitteratur). Man har nu infört numerus currens för hela samlingen. För ämnessektionen valdes 10 huvudklasser. Eftersom biblioteket har samhällsvetenskaplig inriktning har klass 300 indelats i 10 underavdelningar. Även en del andra underavdelningar har gjort. Bibliotekskatalogen är i första hand ingången till samlingarna. Rent praktiskt började man med att mappa SAB till DDK-koder utifrån konverteringstabellen. Ett hyllschema fastställdes utifrån det. Viss omflyttning av litteraturen följde därefter. Ämnessamlingen omfattar ca 15 000 volymer på 300 hm (tryckår 1990-). Nu kommer ny litteratur först inom varje avdelning följt av motsvarande SAB-avd. Under 2012 planerar man att flytta till nya lokaler. Hyllorna är skyltade med DDK och SAB samt ämne i klartext. Ny litteratur som saknar DDK-kod försöker man klassa på en grund nivå med hjälp av Classify, WebDewey eller DeweyBrowser och konverteringstabellen.

Uppsala universitetsbibliotek

Pia rapporterade från Uppsala universitetsbibliotek. Det finns 13 bibliotek och dessutom institutionsbibliotek, inget huvudbibliotek. Man ser DDK som ett klassifikationssystem i första hand. Vissa biblioteken har uppställning enligt numerus currens, Carolina Rediviva och två till. De andra har SAB och där tänker man sig en blandad uppställning utifrån SAB med klartexter. Till exempel Svensk geografi där SAB-koderna Nc och DDK-koderna 910.948 ställs upp tillsammans.

Polishögskolan

Diana rapporterade från Polishögskolan. Man har fattat beslut att gå över men har ännu inte diskuterat hylluppställningen.

Biblioteket vid Högskolan Väst

Elisabeth rapporterade från Högskolan Västs bibliotek. Det finns en DDK-grupp på tre personer, inga beslut är fattade ännu

Biblioteket vid Högskolan i Borås

Martin Borg rapporterade från Högskolan i Borås. Man har 160.000 volymer, allt på öppna hyllor. Biblioteket vill egentligen ändra radikalt och om det görs skulle det göras i samband med omflyttning och RFID-märkning.

Övriga frågor

Ett system är mer användarvänligt än två blandade system.

Flera önskar elektroniska system som visar precis var boken är.

Hur kan man korta långa koder undrade ett par av deltagarna. Det finns regler i WebDewey vi kollar

Sökvertyg

Pia Bodå undrade hur det blir med sökvertyg. Magdalena berättade att Enheten för LIBRIS-systemen och databaslicenser kommer att göra en översyn av ämnessökning i LIBRIS under 2011 där DDK ingår. Mötet tyckte frågan om sökvertyg var mycket viktig och menade att en bra lösning är en förutsättning för övergången till DDK.

Den nya expertgruppen för LIBRIS nationella system är ett viktigt forum där denna fråga bör tas upp vid behov.

Svenska anpassningar av DDK

Frågor ställdes om lokala anpassningar i DDK av svenska förhållanden.

Magdalena berättade att när det gäller historia och geografi görs sådana och även för litteratur. Arkeologin diskuteras inom EDUG och vi ska vara med i den diskussionen och göra som man beslutar där.

Juridik behöver också en europeisk anpassning och även där finns en arbetsgrupp inom EDUG. Många på mötet tyckte att juridiken idag är onödigt finfördelad på hyllorna på flera bibliotek och att man borde passa på att se över det vid en övergång.

Mappningen Svenska ämnesord och DDK

Frågor ställdes också om mappningen mellan DDK och Svenska ämnesord. Den pågår och syns i voyager och i auktoritetsdatabasen men däremot inte i databasen Svenska ämnesord. De

områden som hittills mappats är etnologi, konst och en del andra vanliga företeelser. Pia och Ingrid som arbetar med mappningen tar gärna emot förslag på angelägna områden att mappa.

Utbildningsplanerna

Magdalena rapporterade om hur utbildningsinsatserna planeras.

En hylluppställningsgrupp bildas

Bodil beslutade att bilda en hylluppställningsgrupp. En viktig uppgift för gruppen är att sprida de hyllistor som nu gjorts på olika håll, så att inte alla sitter och gör om samma sak. *Btjs rygg- och hyllsignaturer* kan användas i sammanhanget.

En del frågor är allmänna och bör lösas gemensamt. Det gäller hur man ska göra med skönlitteratur, barnböcker, biografier, periodika till exempel.

Litteraturtips från Eva-Lisa. Vi beslutade att lägga ut dem på forumet Dewey Sverige